

FIXARUM STELLARUM

Martii. His nostris temporibus, ut accuratior Calculus demonstrat. 20 Martii Annis Intercalaribus, & 21 Martii annis communibus *Equinoctium Verum* observare solemus. Eodem modo Solstitiorum sedes mutatae sunt.

4. Maxima Solis Declinatio.

4. *Maxima Solis Declinatio ab Aequatore*, quae etiam mutationem passa est, dum distantia *Polarum Solstitialium à Punctis Equinoctialibus* variationem admittit, atque paulatim à *Ptolemaei* temporibus decrefcens, mutatione sua, insignes umbrarum differentias efficit, *Ascensiones Signorum*, ac Distantias *Polarum Mundi à Polis Zodiaci*, *Punctorumque Equinoctialium* variavit, adeo quidem, ut praecisam anni quantitatem invenire hodie difficile sit.

Synopsis, Corporum Caelestium Motus, breviter exhibens.

MOTUS STELLARUM EST VEL	COMMUNIS, ET IS PARTIM	REVOLUTIONIS AB ORTU IN OCCASUM.	UTERQUE LONGITUDINIS.
		RELUCTATIONIS AB OCCASU IN ORTUM.	
	PROPRIUS, PARTIM	TREPIDATIONIS A MERIDIE VERSUS SEPTETRIONEM, ET CONTRA.	LONGITUDINIS SPECIALIS, I.E. ANALOGÆ.
		FIXARUM IS QUE VEL	
		ERRATICARUM, VEL	DECLINATIONIS.
			LONGITUDINIS SPECIALIS, I.E. ANOMALÆ.
			LATITUDINIS ANOMALÆ.

SECUNDA PARS ASTROGRAPHIAE DE COMMUNIBUS STELLARUM FIXARUM AFFECTIIONIBUS.

AFFECTIIONES, SIVE ACCIDENTIA STELLARUM FIXARUM SUNT RATIONE MOTUS PRIMI, VEL MOTUS SECUNDI. AFFECTIIONES RATIONE MOTUS PRIMI sunt, quando *Stellae* referuntur I. Vel ad *Horizontem* aut *Aequatorem*. II. Vel ad *Horizontem* & *Punctum Veneris*. III. Vel ad *Circulos Positionum in duodecim Caeli Domitiis*.

I. AFFECTIIONES STELLARUM AD HORIZONTEM AUT Aequatorem RELATARVM SUNT DVAE, ORTVS ET OCCASVS, quorum Divisiones sunt, ut sequuntur.

Ortus in genere & specie.	1.	ORTVS in genere, <i>Græcis ἀνατολή</i> , est sideris aut <i>Stellae</i> supra <i>Horizontem</i> apparitio.
		Ortus in Specie, <i>ἐμμετρή</i> , est sideris, aut <i>Stellae</i> , quae lumine <i>Solis</i> prius occultata fuerat, illo recedente, ad <i>Horizontem</i> apparitio.
Occasus in genere & specie.	2.	OCCASVS in genere, <i>δύσις</i> , est <i>Stellae</i> aut sideris infra <i>Horizontem</i> occultatio.
		Occasus in Specie, <i>ἐμμετρή</i> , est sideris, aut <i>Stellae</i> , quae conspiciebatur antea, propter accedentem jam <i>Solem</i> , circa <i>Horizontem</i> occultatio.
Ortus & Occasus Diurnus.	3.	Ortus <i>ἀνατολή</i> , & Occasus, <i>δύσις</i> , Diurnus quo <i>Stellae</i> dicuntur nobis
		Oriri, quando in Parte <i>Mundi</i> Orientali <i>Horizontem</i> nostrum attingunt, supraque ipsum emergunt.
Ortus & Occasus Annuus.	4.	Occidere, quando in Parte <i>Mundi</i> Occidua, infra <i>Horizontem</i> descendant, aliis eodem momento orituris.
		Ortus <i>ἀνατολή</i> , & Occasus, <i>καταδύσις</i> , Annuus, quo notato, certum tempus rei gerenda idoneum, tam à <i>Scriptoribus rei Rusticae</i> , quam à <i>Poëtis</i> designari solet, de quo <i>Virgil. 1. Georg.</i>
Ortus Matutinus.	5.	Nec frustra <i>Signorum</i> obitus speculamur, & ortus.
		Ortus & Occasus Annuus est vel <i>Matutinus</i> , vel <i>Vespertinus</i> .
Occasus Matutinus.	6.	Ortus Matutinus cum aliqua <i>Stella</i> cum <i>Sole</i> oritur, diebus sequentibus Ortum <i>Solis</i> antecedit.
		Occasus Matutinus, cum aliqua <i>Stella</i> <i>Sole</i> Oriente occidit, mox ante <i>Solis</i> ortum occubitura, <i>Sole</i> ulterius progresso. Uterque est vel
Cosmicus.	7.	Cosmicus, sive <i>Vernus</i> <i>Solem</i> Orientem tantum spectans.
		Heliacus, sive <i>Apparens</i> Orientem & Occidentem <i>Solem</i> respiciens.
Ortus Vespertinus.	8.	Ortus Vespertinus, cum <i>Stella</i> <i>Sole</i> Occidenti adversa oritur Vespere, diebus sequentibus paulo ante Occasum <i>Solis</i> oritura, & ineunte <i>Crepusculo</i> in Parte <i>Mundi</i> Orientali apparitura.
		Occasus Vespertinus, quando <i>Stella</i> , quam paulo ante conspexeramus, <i>Crepusculo</i> Vespertino, in <i>Mundi</i> Plagâ Occidua, jam una cum <i>Sole</i> occidit, & occumbit, Vespertinis horis non amplius spectanda. Uterque est vel
Occasus Vespertinus.	9.	Acronychus, sive <i>Vernus</i> ad <i>Solem</i> Occiduum relatus.
		Heliacus, sive <i>Apparens</i> , Ortum & Occasum <i>Solis</i> spectans.

3. Ortus

AFFECTIIONES.

3. ORTVS & OCCASVS est vel *Vulgaris* vel *Artificialis*.

Vulgaris est vel *Vernus*, vel *Apparens*.

Vernus est vel *Diurnus* vel *Annuus*.

Diurnus aut *Generalis* est, quando *Stella* oriuntur vel occidunt *Horizontem* emergant, vel infra illum descendant.

Annuus aut *Specialis* est, vel *Cosmicus* vel *Chronicus*.

Apparens est *Heliacus*.

Artificialis est *Ascensio* & *Descensio* *Signi* *Astronomica*.

4. ORTVS & OCCASVS est vel *Vulgaris* vel *Artificialis*.

Vulgaris, qui & *Poëticus*; ad *Horizontem* refertur, & est vel *Vernus*, vel *Apparens*.

Vernus est vel *Cosmicus*, vel *Chronicus*.

Cosmicus Ortus est, quo *Stella* supra *Horizontem* emergit una cum

post. Alias Ortus *Matutinus* *Vernus*.

Cosmicus Occasus, vel *Occasus* *Matutinus* *Vernus*, est, quando man

Stella aliqua, in adversâ *Caeli* Parte sita, infra *Horizontem* d

& *Occasus* *Cosmicus* omnibus competit *Stellis* *Orientibus* &

duobus *Planctis* *Veneris* & *Mercurio* exceptis.

Chronicus Ortus, sive *Acronychus*, & *Vespertinus* *Vernus* est, qu

Sole Occidente *Stella* supra *Horizontem* emergit.

Chronicus Occasus, sive *Acronychus*, & *Occasus* *Vespertinus* *V*

Vespere *Stella* aliqua una cum *Sole* infra *Horizontem* descen

tus propriè, dicitur *ἀνατολή* i.e. à primo noctis termi

bet.

Apparens Ortus & Occasus etiam *Heliacus* dicitur.

Heliacus, sive *Apparens* Ortus, *Plinio* *Emersus* est, cum *Stella* quæd

ribus tecta, rursus incipit apparere.

Heliacus sive *Apparens* Occasus, quem *Plinius* vocat *Occultationem*,

antea conspicua, ob accessum & praesentiam *Solis* occultatur.

Atque hic est Ortus Occasusque *Siderum* *Vulgaris* ac *Poëticus*, apud

Rustice *Scriptores* utilissimus, qui per Ortum & Occasum hunc

Emersum, & *Occultationem* *Stellarum* anni tempora designant.

tur, quia *Poëtarum* *Stylum* exercuit, & quasi fatigavit: *V*

quoniam vulgo apud *Agricolâs* & *Pastores* in maximo usu fuit

cognitio maxime sit necessaria iis, qui *Poëtarum* *Scripta*, cum

tia, intelligendi desiderio flagrant. Est autem ejus ratio non ea

bus teris, unde etiam in tot diversas species divisus est, de qui

Vernus notandi.

Cosmicus est Ortus, cum *Sol* emergere querit,

Ipsius oppositum lapsus ad ima gerit.

Chronicus est lapsus cum *Sol* in vespere tabet,

Ipsius oppositum *Cosmicus* Ortus habet,

Heliacus Signo datur, ortus *Sole* remoto,

Illius Occasum proximitate nota.

Artificialis sive *Astronomicus* Ortus & Occasus est *Signorum* *Zodiaci* *Ascensio* &

Aequatore collatus, sive ad *Aequatorem* relatus, unde *Ascensio* dicitur,

& *Descensio*, quæ nihil aliud est, quam Collatio *Signorum* *Zodia*

toris, qui ut *Rectus* aequaliter movetur, cum *Zodiacus* *Obliquus* inaequa

litate movetur. Hinc duplex est ratio *Ascensionis* & *Descensionis*, utpote qua

Obliquâ *Sphæra* occurrunt, & utriusque motus diversis respectu consider

Sphæra *Parallelâ* sive *Perpendiculari*, quæ instar lapidis molaris circumag

Primi *Mobilis* nullæ sunt *Ascensiones* vel *Descensiones*.

Ascensionis *Signi* est gradus *Aequatoris*, qui cum *Stella* supra *Horizo*

Vulgo dicitur *Arcus*, sive portio certa *Aequatoris*, à principio

rata, quæ cum *Arcu* *Zodiaci*, sive *Eclipticæ* supra *Horizontem* ascend

Descensio est gradus *Aequatoris*, qui cum *Stella* deprimitur infra *Horizon*

Utraque est vel *Recta*, vel *Obliqua*.

Recta *Ascensio* & *Descensio* est, quando plures gradus oriuntur ve

Aequatore quam de *Eclipticâ*. Dicitur etiam *Major*, quod in

Aequatore quam de *Zodiaco* *Arcus* surgat supra *Horizontem*.

Obliqua *Ascensio* & *Descensio* est, cum pauciores gradus de *Aequa*

Eclipticâ oriuntur, vel occidunt. Vocatur etiam *Minor*, quia *M*

iore quam de *Eclipticâ* *Arcus* oritur.

Utilitas doctrinae *Ascensionum* & *Descensionum* præcipua est partim

In cognitione diei longissimi & brevissimi.

In cognitione aequalitatis & inaequalitatis dierum, & noctium, sub

Elevationibus.

In modo cognoscendi, quodnam *Zodiaci* *Punctum*, & quonam tem

& medium *Caeli* obtineat.

De *Ascensionibus* & *Descensionibus* consule *Typum* *Trigonographicum*

PHÆRIA *SPHÆRARUM* *RECTÆ*, ET *OBLIQUÆ*.

Yy